

IMPROVEMENT OF QUALITY OF THE NATIONAL CANCER SCREENING PROGRAMMES IMPLEMENTATION (CRO SCREENING)

MINISTRY OF HEALTH
OF THE REPUBLIC
OF LITHUANIA

LITHUANIAN UNIVERSITY
OF HEALTH SCIENCES

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Ministry
of Health
Together

HZJZ
INŠTITUT ZA
JAVNO ZDRAVJE

This project
is funded by the
European Union

Kontrola kvalitete uzimanja PAPA testa

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Igor Srček

- Broj korisnica 1 717 304
  - broj potencijalnih korisnica starijih od 15 godina iznosi 1 889 226
  - prosječno oko 6300 korisnica po timu u PZZ

- 559 115 žena je obrađeno u sklopu primarne zdravstvene zaštite (32,6%)

- Broj ginekoloških timova u PZZ:
  - 249 timova na puno radno vrijeme,
  - 24 djelomično radno vrijeme (273 timova)

- 2015.- 381 238 PAPA obrisaka u RH (HZSLJ)
  - oko 1400 obrisaka po timu godišnje
  - 12,2% patoloških PAPA nalaza

Ginekološki pregled

**Osnova svakog dijagnostičkog prosuđivanja
u ginekologiji**

Izgled ginekološke ordinacije

Dijelovi ginekološkog pregleda

- Anamneza
- Inspekcija
  - izgled vanjskog spolovila, labija, izgled vanjskog ušća uretre, predvorje vagine, stanje Bartholinijevih žlijezda, izgled perineuma, ev. Laceracije
- Pregled spekulima
  - izgled i konzistencija iscjetka, lezije na stijenki rodnice, prikaz forniksa vagine i cerviksa
- Palpacijski pregled
  - maternica-položaj, veličina, površina maternice, pokretljivost,
  - adneksa-veličina, položaj, pokretljivost, konzistencija
- Digitorektalni pregled
  - nejasan nalaz u maloj zdjelici, intaktan himen
- Ultrazvučni pregled
  - transvaginalni, abdominalni

UVZ u ordinaciji

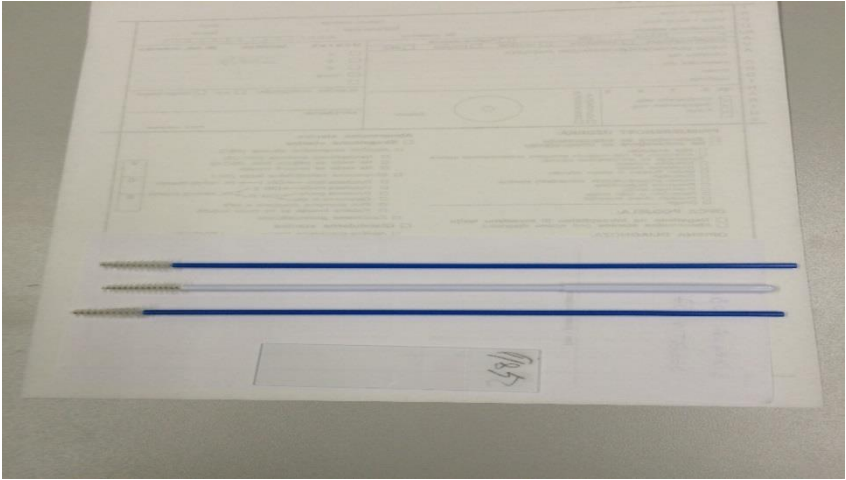
Papa test i HPV DNA test

- Papa test je primarni test probira (*screening* test) kojim se uzima obrisak rodničkog dijela vrata maternice, rodnice i kanala vrata maternice
- Služi za otkrivanje upale, abnormalnosti stanica i zloćudne promjene.

Spekulum

Cytobrush

Špatule za uzimanje Papa obrisaka:
Aylesbury (produljeni vrh)
Ayre

Preporuke za uzimanje Papa obriska

- Uzimanje PAPA obriska najbolje je izvršiti u prvoj fazi i do sredine ciklusa
- **NE** uzimati PAPA-obrisak u tijeku upale
- Apstinencija od spolnih odnosa barem 24 sata prije uzimanja obriska
- **NE** ispirati rodnicu barem 24 sata prije uzimanja obriska

BRIS SE UZIMA NA 1 ILI 3 STAKALCA

- VAGINALNI BRIS - stražnji forniks vagine
  - CERVIKALNI - egzocerviks
  - ENDOCERVIKALNI - endocerviks
-
- Stanični uzorci se ravnomjerno prenesu na predmetno stakalce jednim potezom sve do identifikacijskog broja naznačenog na stakalcu te se odmah po uzimanju uranjaju u 95% etanol do preuzimanja u citološkom laboratoriju.

Upute

- **PONOVITI PRETRAGU**
- **PONOVITI PRETRAGU NAKON LIJEČENJA**
- **PONOVITI PRETRAGU ZA 6 MJESECI**
- **PONOVITI PRETRAGU ZA 12 MJESECI**
- **REDOVITA KONTROLA**

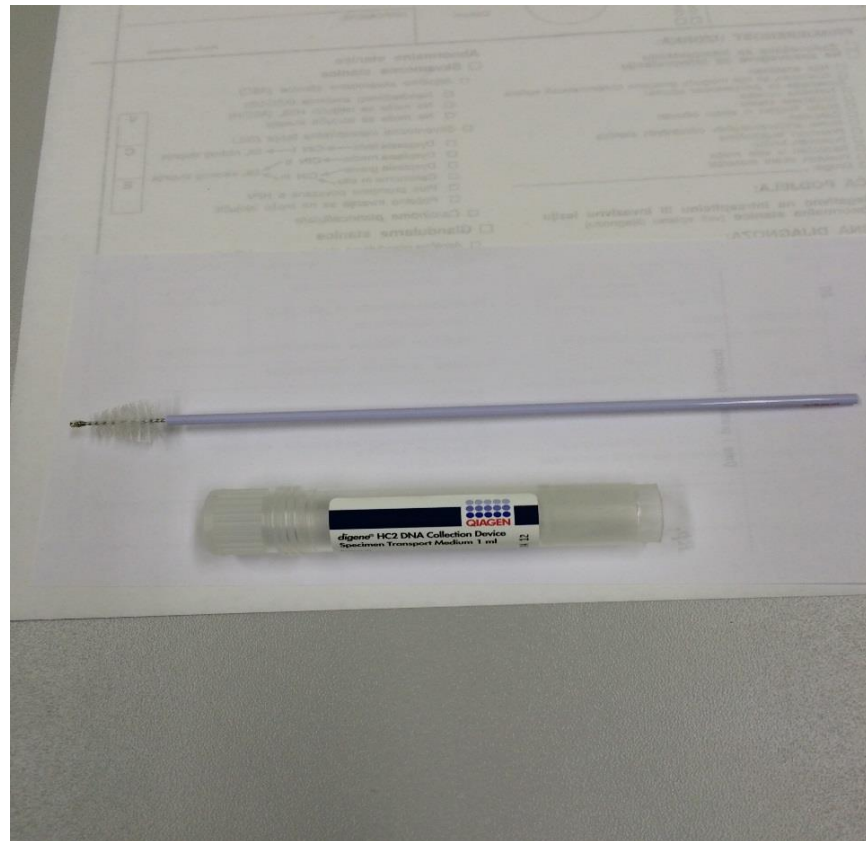
HPV TEST
KOLPOSKOPIJA
HISTOLOGIJA
DALJE ORDINARIJUS
DALJNJA OBRADA
DRUGO

HPV DNA test

- Sekundarni test probira
  - kojim se uzima obrisak cerviksa na HPV viruse visokog rizika
- Set se sastoji od posudica s transportnim medijem i četkica za uzimanje uzorka
- Koristi se u praćenju pacijentica s abnormalnim Papa obriskom (kriterij ASC-US i više po klasifikaciji Bethesda 2014.)
- Hybrid capture 2 (HC 2 Quiagen) spada u hibridizacijske testove
  - testiranje je objektivno i visoko ponovljivo (moguće ga je koristiti i kao kontrolu nalaza kako bi se identificirala perzistirajuća infekcija)
- HPV DNA PCR testovi temelje se na lančanoj reakciji polimeraze
- AMPLICOR HPV TEST (Roche), COOMBAS 4800 (Roche), INNO-LIPA HPV GENOTYPING (Innogenetics)

Prevenција

- Edukacija stanovništva (kroz sredstva javnog informiranja, školu, zdravstvenu službu, medije)
- Cijepljenje protiv HPV virusa (u dobi od 12-26 g)
- Odgovorno spolno ponašanje
- Redoviti ginekološki pregledi

Komplementarne metode u okviru dijagnostike, otkrivanja, obrade i potvrde intraepitelne neoplazije

- Koristimo:
  - Papa obrisak
  - HPV DNA tipizacija
  - Kolposkopija
  - Ciljana biopsija i PHD analiza

Pitanja za raspravu

- Kako poboljšati kvalitetu Papa uzoraka?
- Uloga ginekologa u organiziranom probiru ?
- Tko treba pozivati žene ?
- Treba li uvijek postupati po preporuci citologa?